

FRED VAN BEUNINGEN (CLEAN TECH DELTA) EN KARIN FLORES D'ARCAIS (ABN AMRO)

'CIRCULAIRE ECONOMIE ALS WENKEND PERSPECTIEF'

ABN AMRO is onlangs als lid toegetreden tot Clean Tech Delta, een platform dat partijen bij elkaar brengt om om *cleantech* initiatieven in de regio te stimuleren. Beide organisaties spannen zich in om de economie op de lange termijn te verduurzamen en de transitie naar een circulaire economie te ondersteunen.

Aan het woord hierover Karin Flores d'Arcais, sectordirecteur Industrie bij ABN AMRO, en Fred van Beuningen, directeur bij Clean Tech Delta. Ze uiten zich stellig en eensgezind. In de woorden van Van Beuningen: 'De kosten van het huidige economische model beginnen de baten te overstijgen. We leven niet langer van het dividend maar van het -natuurlijk-kapitaal.'

Anticiperen

Voormalig vicepresident van Amerika Al Gore is momenteel weer volop in het nieuws met zijn *Truth to Power*. Een hernieuwde poging om de wereld te wijzen op de bedreigingen voor ons klimaat. Ook in het bedrijfsleven is het belangrijk om vooruit te kijken en te anticiperen op de uitdagingen die op ons af komen. Voor ABN AMRO reden om een samenwerking aan te gaan met Clean Tech Delta dat met zijn leden aan duurzame ontwikkeling werkt en innovaties op dit gebied stimuleert.

Geen twijfel meer

Karin Flores d'Arcais: 'Er zijn eigenlijk twee zaken waar geen twijfel meer over bestaat: de opwarming van de aarde neemt toe en de grondstoffen raken langzaam op. Maar hoe zit het met onze technologie en op welke manier gebruiken we die over pakweg twintig jaar? Het is nu al ontzettend belangrijk om als bedrijf met je klanten te praten en erachter te komen waar behoefte aan is. Alleen op die manier kun je zaken echt zinvol anders gaan aanpakken.'

Professor Rotmans

Fred van Beuningen is blij dat een bank als ABN AMRO het belang inziet van de ontwikkelingen die op dit gebied gaande zijn en zich bij Clean Tech Delta heeft aangesloten. 'Laatst was ik bij de presentatie van het nieuwste boek van Jan Rotmans, hoogleraar transitiekunde en duurzaamheid. Hij vertelde daar: "We leven niet in een tijdperk van verandering maar in een verandering van tijdperk." Wat hij daarmee aangeeft is dat technologische en sociale ontwikkeling elkaar versterken en dat veranderingen zoals in mobiliteit en energievoorziening een systeemkarakter hebben.'

Circulair denken

Van Beuningen vervolgt: 'Grondstoffen blijven niet eeuwig beschikbaar en dus moeten we verder kijken, naar vervangende middelen. Dat is de enige manier om ook in de toekomst onze economische welvaart te behouden, binnen de beperkingen die zullen ontstaan. Circulaire economie is niet alleen een wenkend perspectief maar sluit ook goed aan

bij wat mensen intuïtief aanvoelen over hoe de economie zich verder moet ontwikkelen in de richting van meer duurzaam en *inclusief*.'

Kanteling

Volgens d'Arcais hebben alleen bedrijven die het duurzaamheidsdenken hebben meegenomen in hun bedrijfsvoering ook in de toekomst bestaansrecht. 'Een paar jaar geleden zag je al drie categorieën ontstaan. Een groep koplopers die een visie had en zijn nek uitstak op dit gebied, een groep die meer reactief en zoekend was hoe men dit onderwerp moest incorporeren, en een derde groep die het belang van duurzaamheid en circulariteit nog helemaal niet zag. Gelukkig is die laatste groep sterk afgenomen. Je ziet steeds meer een kanteling plaatsvinden, vaak gedreven door wat men om zich heen ziet of doordat de afnemer er steeds meer om vraagt. Er ontstaat een sterkere bewustwording: nú meegaan, anders staat mijn bedrijfsmodel over een paar jaar onder druk.'

Transitie financieren

'Als bank kijken wij hoe wij onze klanten kunnen helpen en financieren om de slag naar een duurzame en circulaire bedrijfsvoering te maken. De bank heeft de ambitie uitgesproken om in 2020 1 miljard euro aan circulaire bedrijfsmiddelen te hebben gefinancierd, 100 circulaire leningen te hebben uitstaan, en samen met onze klanten CO₂-uitstoot met 1 miljoen ton te hebben teruggebracht. Als ABN AMRO willen wij een voortrekkersrol spelen in de ontwikkeling van *cleantech* initiatieven. Daarom vinden wij het ook zo belangrijk om ons als financiële instelling te verbinden aan Clean Tech Delta. Hierdoor kunnen wij trends vroeg detecteren, partijen aan elkaar verbinden en waar mogelijk kijken naar financiële oplossingen om de transitie te versnellen.'

Gouden driehoek

Van Beuningen: 'De transitie naar een meer duurzame economie is al in gang gezet. Veel innovatie vindt bij *start-ups* plaats. Dat blijkt ook uit de ledensamenstelling van Clean Tech Delta. Daarnaast zijn kennisinstellingen en overheden van belang: onderzoek dat zich richt op schone technologie of relevante sociale innovatie en overheden die vraag naar schone technologie creëren en belemmeringen wegnemen. Pas wanneer je deze drie partijen, bedrijven, kennisinstellingen en overheden, bij elkaar kunt krijgen, met alle neuzen dezelfde richting op, kun je een dergelijke verandering inzetten. Dit *clusterdenken*, mits goed uitgevoerd, is cruciaal voor de economische transitie.'